

Protokół nr 69/IX/2023
posiedzenia Komisji Zdrowia i Opieki Społecznej
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia 13 września 2023 r.

I. Obecność na posiedzeniu:

stan Komisji - 8 radnych
obecnych - 6 radnych
nieobecnych - 2 radnych
oraz zaproszeni goście.

Listy obecności stanowią załącznik nr **1 i 2** do niniejszego protokołu.

Zaproszenie dla radnych na posiedzenie stanowi załącznik nr **3** do niniejszego protokołu.

Zaproszenie dla gości na posiedzenie stanowi załącznik nr **4** do niniejszego protokołu.

II. Proponowany porządek posiedzenia:

1. Przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia nr 68 z dnia 28 sierpnia 2023 r.
3. Informacja na temat ryzyka wystąpienia zakażenia legionelli (legionella pneumophila) w Łodzi, aktualnej sytuacji epidemicznej oraz podjętych działań zapobiegawczych na terenie miasta Łodzi.
4. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

III. Posiedzeniu Komisji przewodniczył:

Przewodniczący Komisji p. Sebastian Bohuszewicz.

IV. Przebieg posiedzenia i przyjęte ustalenia.

Przewodniczący Komisji p. Sebastian Bohuszewicz powitał obecnych radnych oraz zaproszonych gości. Na podstawie listy obecności stwierdził quorum niezbędne do prowadzenia obrad i podejmowania prawomocnych uchwał i opinii. Jednocześnie dodał, iż punkt 3 dzisiejszego porządku obrad został wprowadzony na prośbę Miejskiej Rady Seniorów w Łodzi oraz radnego Sejmiku Województwa Łódzkiego p. Pawła Bliźniuka, tak aby przedstawić sytuację mieszkańcom Miasta Łodzi.

Ad pkt 1. - Przyjęcie porządku obrad.

Następnie Przewodniczący Komisji p. Sebastian Bohuszewicz poinformował zebranych, iż proponowany porządek został poszerzony o projekty uchwał Rady Miejskiej w Łodzi – druk nr 200/2023 i druk 195/2023.

Przewodniczący przedstawił proponowany porządek posiedzenia po zmianach.

1. Przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia nr 68 z dnia 28 sierpnia 2023 r.
3. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie zmian budżetu oraz zmian w budżecie miasta Łodzi na 2023 rok – druk 200/2023.
4. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie przyjęcia „Polityki sektorowej w obszarze zdrowia miasta Łodzi 2030+” – druk 195/2023.
5. Informacja na temat ryzyka wystąpienia zakażenia legionelli (legionella pneumophila) w Łodzi, aktualnej sytuacji epidemicznej oraz podjętych działań zapobiegawczych na terenie miasta Łodzi.
6. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

W związku z brakiem uwag Przewodniczący Komisji p. Sebastian Bohuszewicz poddał pod głosowanie przyjęcie porządku.

Komisja w głosowaniu: przy 4 głosach „za”, przy braku głosów „przeciw” i braku głosów „wstrzymujących się” przyjęła porządek obrad.

Przewodniczący Komisji przeszedł do realizacji porządku obrad.

Ad pkt 2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia nr 66 z dnia 28 sierpnia 2023 r.

Uwag nie zgłoszono.

Przewodniczący Komisji poddał protokół pod głosowanie.

Komisja w głosowaniu przy 4 głosach „za”, przy braku głosów „przeciw” i braku głosów „wstrzymujących się”, pozytywnie zaopiniowała protokół.

Ad pkt 3. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie zmian budżetu oraz zmian w budżecie miasta Łodzi na 2023 rok- druk 200/2023.

Zastępca Dyrektora Wydziału Budżetu p. Sylwia Jakiel omówiła projekt uchwały wraz z uzasadnieniem.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 5 do niniejszego protokołu.

Faza pytań i dyskusji.

Radny p. Władysław Skwarka zapytał, o 700 tys. zł dedykowane dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej p. Piotr Kowalski odpowiedział, że te zmiany w budżecie dot. środków na nowe rodziny zastępcze. Jak co roku o tej porze dokonywana jest zmiana budżetu w tym temacie z uwagi na nieznaledzenie, pomimo usilnych starań, nowych rodzin zastępczych. Wówczas te środki są przeznaczona na inne koszty związane z funkcjonowaniem Ośrodka, np. usprawniające obsługę klientów, czy też podnoszące komfort pracy pracowników MOPS-u.

Radny p. Władysław Skwarka zapytał, czy to jest zakup usług na zewnątrz?

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej p. Piotr Kowalski odpowiedział, że nie jest to zakup usług na zewnątrz. Nie jest to kupowanie nowych usług społecznych. Taka zmiana była w poprzednim miesiącu, przede wszystkim związana z usługami opiekuńczymi. Wtedy była zmiana zwiększająca w tym zakresie. Druga część zmian dotyczy dofinansowania warsztatów terapii zajęciowej o część dofinansowania miejskiego obok dofinansowania z PFRON-u.

Przewodniczący Komisji zapytał o kwotę 5 mln zł dla Centrum Świadczeń Socjalnych. Czy są to środki własne, czy dotacyjne?

Dyrektor Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi p. Agnieszka Łukasik odpowiedziała, że są to środki własne. Dodatki mieszkaniowe są płacone ze środków własnych. Obecnie plan wynosi 24 905 000 zł, a wykonanie 20 043 000 zł. miesięcznie jest wypłacanych około 2,5

mln zł. Stąd wiadomo, że na miesiące XI – XII zabraknie tych środków. Do końca lipca można było ubiegać się o dodatek mieszkaniowy z mocą wsteczną w wyniku ustawy covidowej. To wygenerowało tę kwotę i będzie generowało ją nadal, ponieważ dodatek mieszkaniowy jest przyznawany na 6 miesięcy. Wzrosła też średnia wysokość dodatku mieszkaniowego. Do tej pory wynosiła 280 zł, a w tej chwili wynosi 311 zł. Zwiększyła się liczba gospodarstw w stosunku do ubiegłego roku. W tej chwili z dodatku mieszkaniowego korzysta 8300 gospodarstw.

Przewodniczący Komisji czyli wykonanie wyjdzie większe niż plan?

Dyrektor Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi p. Agnieszka Łukasik stwierdziła, że tak na prawdę potrzebne jest 30 mln zł. Już we wrześniu br. jest wykonanie 2,5 mln zł.

Radny p. Władysław Skwarka zapytał ile z tych środków przeznaczone jest dla ZLM?

Dyrektor Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi p. Agnieszka Łukasik odpowiedziała, że przy wykonaniu na dzień dzisiejszy 20 mln zł, do gminy wraca 7 355 000 zł, czyli 32% z wypłaconej kwoty.

Radny p. Władysław Skwarka stwierdził, że wraca coraz mniej, bo kiedyś to była kwota 50%.

Dyrektor Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi p. Agnieszka Łukasik odpowiedziała, że na dzień dzisiejszy tak to wygląda.

W związku z brakiem innych pytań, **Przewodniczący Komisji** poddał projekt uchwały **druk nr 200/2023** pod głosowanie.

Komisja w głosowaniu przy **5** głosach „za”, przy **braku** głosów „przeciw” i **braku** głosów „wstrzymujących się”, pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

Ad pkt 4. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie przyjęcia „Polityki sektorowej w obszarze zdrowia miasta Łodzi 2030+” – druk 195/2023.

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych p. Iwona Iwanicka omówiła projekt uchwały wraz z uzasadnieniem.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 6 do niniejszego protokołu.

Faza pytań i dyskusji.

Radny p. Władysław Skwarka zapytał, czy wiadomo które placówki łódzkie były poddane kontroli NIK-u w sprawie zdrowia psychicznego? Chodzi o przetrzymywanie osób niepełnosprawnych i psychicznie chorych, np. poprzez przywiązywanie ich na długi czas – 2 miesiące - do łóżka.

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych p. Iwona Iwanicka odpowiedziała, że nie wie nic, ponieważ te placówki nie podlegają kontroli Miasta. Zastępca Dyrektora jednocześnie zadeklarowała zasięgnąć informacji w tym temacie.

Radny p. Władysław Skwarka dodał, że ten problem dotyczy różnych placówek w Polsce. Dotyczy również dzieci, ponieważ jest bardzo mało psychiatrów dziecięcych w kraju.

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych p. Iwona Iwanicka odpowiedziała, że zdaje sobie sprawę z trudnej sytuacji związanej z małą ilością psychiatrów dziecięcych w Polsce.

Radny p. Władysław Skwarka dodał, że powstaje program, którego autorami są ks. Wiesław Kamiński z Parafii Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Łodzi oraz prezes Polskiego Związku Głuchych mówiący o popełnianiu samobójstw przez osoby głuche. W przestrzeni mediów społecznościowych funkcjonuje hasło nakłaniające do popełniania samobójstw: „jak masz problem to się powieś”. Fala samobójstw głuchych w chwili obecnej jest ogromna. W niektórych mediach natomiast funkcjonuje stwierdzenie: „lepiej umrzeć, niż zgrzeszyć”. To jest przerażające. To nie jest żart. W Warszawie była fala samobójstw wśród głuchych dzieci. Nie ma możliwości pomocy im, bo dostanie się do specjalisty psychologa lub psychiatry, graniczy z cudem. Na zaskoczenie Radny dodał, że chciałby się dowiedzieć, czy w Łodzi występują przypadki wiązania do łóżek osób niepełnosprawnych, podobnie jak w Poznaniu, czy Gdańsku?

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych p. Iwona Iwanicka odpowiedziała, że jeśli otrzyma odpowiedź w tym temacie, to jej udzieli Radnemu.

Radna Miejskiej Rady Seniorów p. Zofia Sidorowicz-Matyjaszczyk dodała, że w zupełności zgadza się z Przedmówcą i sama słyszała o takich przypadkach. Czy można by w tej sprawie zainterweniować?

Przewodniczący Komisji odpowiedział, że placówki opieki psychiatrycznej nie podlegają Miastu. Stan psychiatrii w tym psychiatrii dziecięcej jest bardzo trudny. Brak dofinansowania z budżetu państwa powoduje, skandalicznie niski stan personelu medycznego w tym zakresie. Do tego nakłada się problem słabej zastępowalności kadr, której jednocześnie kształci się mało. Nawet jak lekarz jest fatalny, to dyrektor szpitala go nie zwolni, bo musiałby zamknąć oddział, a są normy do wyrobienia. Chętnych do pracy w tym zawodzie, czy na oddziałach psychiatrycznych nie ma. niestety wykształcenie lekarza trwa latami, więc potrzeba około 10 lat, aby pojawiła się nowa kadra, która będzie mogła samodzielnie pracować. Jeżeli w tej chwili nie będzie gwałtownej interwencji finansowej ze strony rządu, do ta rzeczywistość będzie jeszcze bardziej dramatyczna. To dopiero jest początek.

Radny p. Władysław Skwarka dodał, że duży fundusz został przeznaczony na zakup węgla, który tak naprawdę znajduje się w MPO. Fundusz został przyznany bez żadnych decyzji, miał zostać wpisany do budżetu Miasta.

Przewodniczący Komisji odpowiedział, że w obecnej sytuacji budżetowej kraju, przy wzrastającej inflacji oraz jeśli obecne parametry budżetowe się utrzymają, w przyszłym roku wszyscy zetkniemy się „ze ścianą” w taki sposób, że będziemy rozmawiać o większości problemów zdrowotnych i jak je rozwiązać za jak najmniejsze pieniądze. Według raportów wysyłanych przez rząd polski do Unii Europejskiej, wystandaryzowanych dla wszystkich państw, nasz kraj ma narastający kryzys finansów publicznych.

Radny p. Władysław Skwarka dodał, że łódzki budżet nie ma nadwyżki operacyjnej. To jest najgorsze, bo to wpływa na wysokość kredytów jakie bierzemy.

Przewodniczący Komisji odpowiedział, że ponad połowa wydatków wychodzi poza budżetem Państwa, czyli bez kontroli i nadzoru. Nie wiadomo na co te pieniądze idą i w jakiej

ilości. Szykuje się poważny kryzys. Na zakończenie Przewodniczący Komisji dodał, że to jest jego prywatna opinia w tej sprawie.

Wobec braku innych pytań, **Przewodniczący Komisji** poddał projekt uchwały **druk nr 195/2023** pod głosowanie.

Komisja w głosowaniu przy **5** głosach „za”, przy **braku** głosów „przeciw” i **braku** głosów „wstrzymujących się”, pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

Ad pkt 5. Informacja na temat ryzyka wystąpienia zakażenia legionelli (legionella pneumophila) w Łodzi, aktualnej sytuacji epidemicznej oraz podjętych działań zapobiegawczych na terenie miasta Łodzi.

Przewodniczący Komisji p. Sebastian Bohuszewicz zwrócił się z prośbą o przybliżenie zebranym powyższego zagadnienia, które zostało wprowadzone do porządku obrad na wyraźną prośbę przedstawicieli Miejskiej Rady Seniorów w Łodzi, tak aby poinformować o sytuacji i uspokoić seniorów i mieszkańców Miasta w kwestii spożywania wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk przedstawiła sytuację w zakresie wystąpienia zakażenia legionelli w Łodzi.

Na ten moment nie ma postaw do niepokoju. Od początku roku do dnia dzisiejszego zarejestrowano 9 przypadków legionellozy w Łodzi. Były to przypadki prawdopodobne, czyli potwierdzone tylko jednym badaniem. Dla porównania w 2022 roku zarejestrowano 2 przypadki prawdopodobne, w 2020 roku z powodu pandemii – 0, w 2019 roku – 3 prawdopodobne, w 2018 roku – 1 potwierdzony, 4 prawdopodobne. W zarejestrowanych w tym roku przypadkach żadna z tych osób nie są ze sobą powiązane. Ostatni przypadek był zarejestrowany w sierpniu br. To są odosobnione przypadki. Do tej pory, przez ostatnie lata nie zarejestrowaliśmy żadnego ogniska o etiologii legionella pneumophila na terenie Łodzi. na ten moment naprawdę nie ma się czego obawiać. Legionelloza to jest choroba zakaźna ale nie zaraźliwa, czyli nie przenosi się z człowieka na człowieka. Ona przenosi się z aerozolem wody, na kropelkach. Picie wody absolutnie nie powoduje zakażenia, dlatego można pić wodę. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi prowadził i prowadzi bieżący nadzór nad jakością ciepłej wody w instalacjach wewnętrznych budynków. W takich budynkach, czyli w podmiotach wykonujących działalność leczniczą z rodzaju stacjonarnych

świadczących całodobowe świadczenia zdrowotne, do których należą szpitale, budynki zamieszkania zbiorowego czyli domy pomocy społecznej, schroniska dla bezdomnych, zakłady karne, areszty śledcze, domy dziecka, ośrodki szkolno-wychowawcze, bursy szkolne oraz budynki użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny. Ponadto również hotele, obiekty hotelowe, czy pływalnie. Pod koniec sierpnia br., wraz ze wzrostem na terenie kraju rydzyka namnażania się legionelli w instalacjach wewnętrznych wody wywołanych prawdopodobnie upałami, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi podjął następujące działania: wystosowano pisma dot. podjęcia działań profilaktycznych mających na celu eliminację czynników sprzyjających rozwojowi bakterii z rodzaju legionella w instalacjach wody ciepłej do dyrektorów szpitali, dyrektorów publicznych i niepublicznych placówek oświatowych, czyli publicznych i niepublicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dyrektorów placówek oświatowo-wychowawczych, czyli młodzieżowych ośrodków wychowawczych, ośrodków socjoterapii, do dyrektorów placówek opiekuńczych, czyli żłobów, klubów dziecięcych, domów dziecka, dyrektorów burs szkolnych, dyrektorów domów pomocy społecznej, dyrektorów zakładów opiekuńczo-leczniczych, do właścicieli hoteli i obiektów hotelowych, do dyrektorów zakładów karnych i aresztów śledczych, do dyrektorów obiektów użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny, czyli obiektów sportowych i pływalni. Wytyczne zostały również przekazane do Zarządu Zieleni Miejskiej dot. fontann. Ponadto zostało sprawdzone wykonanie pewnych wydanych decyzji. Została dokonana weryfikacja harmonogramów kontroli wewnętrznej jakości wody ciepłej prowadzonej przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych. Przeprowadzono rozmowy telefoniczne z osobami odpowiedzialnymi za nadzór nad jakością wody ciepłej w tych obiektach. Zostały również przygotowane materiały informacyjne dot. zagadnień związanych z bakteriami z rodzaju legionella. Zostały również przekazane wytyczne opracowane przez Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy z Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego Państwowym Zakładem Higieny dla zarządzających wewnętrznymi systemami wodnymi urządzeniami występującymi w budynkach. Te wytyczne można również znaleźć na stronie internetowej PPIS w Łodzi, w postaci linku do informacji. Podmioty podlegające PPIS w Łodzi w zakresie jakości wody ciepłej zostały zobowiązane do przeprowadzania regularnej kontroli występowania bakterii legionella w ciepłej wodzie i przekazywania wyników na bieżąco.

Przewodniczący Komisji p. Sebastian Bohuszewicz podsumowując stwierdził, że z tej wypowiedzi iż PPIS w Łodzi kontroluje tę sytuację na bieżąco.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk dodała, że wymienione przez nią wcześniej obiekty są na bieżąco nadzorowane pod względem jakości wody ciepłej, ponieważ legionella najlepsze warunki rozwoju ma w temperaturze od 20⁰C do 55-60⁰C. Legionella jest badana tylko w wodzie ciepłej, takie są wytyczne. Zostały również przekazane konkretne wytyczne o utrzymywaniu w należytych instalacji wody ciepłej, o prowadzeniu bieżącego nadzoru nad temperaturą. Zgodnie z ustawą o chorobach zakaźnych, obowiązek utrzymania nieruchomości w należytych stanie sanitarno-higienicznym, w tym też instalacji wody ciepłej, spoczywa na właścicielu, zarządcy lub posiadaczu tej nieruchomości. To właśnie ta osoba powinna kontrolować temperaturę wody, powinien również dbać aby nie dochodziło do przestojów. W momencie przestojów korzystania z instalacji wody ciepłej, należy wykonać przepłukania tej instalacji, np. po dwóch tygodniach nieużytkowania należy te wodę najpierw spuścić i dokonać przegrzewu. Pojawiły się informacje, że w niektórych blokach zarządcy podjęli takie działania i następuje przegrzew instalacji wody ciepłej. Takie działania są w gestii zarządcy budynku. Obecna sytuacja związana z legionella spowodowała, że wszyscy zaczęli bardziej dbać o instalacje wody ciepłej i zimnej.

Przewodniczący Komisji p. Sebastian Bohuszewicz zapytał, czy te 9 przypadków, to jest jakiś odchyl od normy?

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk odpowiedział, że absolutnie nie. Legionellozę rejestruje się głównie w okresie letnim. Może się zdarzyć tak, że teraz będzie tych zarejestrowanych przypadków więcej, ponieważ ludzie są bardziej wyczuleni. Lekarze również są wyczuleni i jest prowadzona szersza diagnostyka w tym zakresie. Jednak nie w każdym szpitalu można przeprowadzić takie badanie. Legionelloza ma dwie postaci: pozapłucną i płucną – tę gorszą. Pozapłucna ma objawy grypopodobne albo bardzo skąpo objawowe i być przypadków było więcej. Natomiast ich zupełnie można by nie rejestrować. Natomiast postać płucna jest gorsza: zapalenie płuc, antybiotykoterapia.

Radna Miejskiej Rady Seniorów p. Zofia Sidorowicz-Matyjaszczyk zapytała, czy były też w Łodzi przypadki śmiertelne?

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk odpowiedziała, że w Łodzi nie zarejestrowano przypadków śmiertelnych. Przypadki łódzkie były nie powiązane ze sobą zupełnie. W każdym przypadku prowadzony jest wywiad epidemiologiczny. Są zbierane dokładne informacje. Przypadki łódzkie zostały wyleczone. Należy nie obawiać się picia wody. Nie ma powodów do niepokoju.

Radna Miejskiej Rady Seniorów p. Zofia Sidorowicz-Matyjaszczyk podziękowała Przewodniczącemu Komisji za zajęcie się tym tematem na Komisji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk odpowiedziała, że ze swojej strony PPIS w Łodzi może zapewnić materiały informacyjne dla seniorów. Są to te materiały informujące, znajdujące się również na stronie PPIS w Łodzi. są to materiały do pobrania ze strony. Na zakończenie Dyrektor PPIS w Łodzi podkreśliła, że drogą pokarmową, poprzez picie wody, nie dochodzi do powstania tej choroby.

Radny p. Bogusław Hubert zapytał, czy Sanepid mógłby wydać jakiś oficjalny komunikat np. w mediach łódzkich mówiący o tym, że nie ma zagrożenia picia w Łodzi, bo ludzie o tym nie wiedzą?

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk odpowiedziała, że takie informacje są zawarte na stronie internetowej PPIS w Łodzi.

Radna Miejskiej Rady Seniorów p. Zofia Sidorowicz-Matyjaszczyk odpowiedziała, że nie każdy senior ma komputer i umie z niego skorzystać. Ponadto Radna zaproponowała, aby w gazetce łódzkiej Łódź.pl zamieścić takie informacje, ponieważ te gazetki seniorzy czytają.

Przewodniczący Komisji zwrócił się z taką prośbą do Zastępcy Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych p. Iwony Iwanickiej o przemyślenie takiej propozycji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk odpowiedziała, że taką informację wraz z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych UMŁ PPIS w Łodzi mógłby wspólnie przygotować. Jednocześnie Dyrektor PPIS w Łodzi zaproponowała dostarczenie materiałów informacyjnych w tym temacie.

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych p. Iwona Iwanicka dodała, że takie informacje zostały zamieszczone na stronie internetowej Miasta oraz na stronie Seniorów.

Radny p. Bogusław Hubert stwierdził, że jest zarządcą dużych zasobów mieszkaniowych – Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zarzew”, gdzie mieszka 15 tys. ludzi. Ludzie pytają o tę bakterię, czytają w gazetach, że jest 12 przypadków śmiertelnych, że bakteria jest przenoszona wodą. Nie wiedzą tego. Nie piją wody. Żądają od zarządcy żeby coś z tym zrobić. Psychoza jest już taka, że wszyscy zarządcy nieruchomości spółdzielczych otrzymali od Veolii pismo z propozycją przegrzewu. Dlaczego wobec tego nie otrzymywaliśmy takiego pisma od 10 lat? Bo nie było legionelli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk odpowiedziała, że legionelloza występowała i występuje powszechnie.

Radny p. Bogusław Hubert stwierdził, że o tym wie, ale ludzie nie wiedzą, że nie ma takiego zagrożenia. Natomiast, jeżeli jest informacja, że ZWiK zwiększył chlorowanie wody, bo chce zapobiec legionelli, a Veolia proponuje przegrzewy, to oznacza dla mieszkańców, że o tym się nie mówi, ale jest zagrożenie. Wobec tego oficjalne komunikaty przydałyby się. Ponadto zapytał, jaka powinna być temperatura przegrzewu, ponieważ Veolia proponuje 80⁰C?

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk odpowiedziała, że to bardzo dobrze ponieważ graniczna temperaturą może być 60⁰C, ale również 80⁰C.

Radny p. Bogusław Hubert stwierdził, że temperatura 80⁰C spowoduje oparzenia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk odpowiedziała, że w momencie kiedy zarządca wykupuje usługę przegrzewu wody, ma obowiązek poinformować wszystkich lokatorów o tym, że taka sytuacja będzie miał a miejsce. Musi wywiesić taką informację na tablicach, bądź poinformować w taki sposób, w jaki zazwyczaj to robi. Chodzi o skuteczne poinformowanie.

Radny p. Bogusław Hubert odpowiedział, że można skorzystać zarówno z formy ogłoszenia na klatkach schodowych, do skrzynek pocztowych, a nawet informacje włożyć „w drzwi”. Jednak ludzie zapomną o tym, odkręcą wodę i leci wrzątek.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk odpowiedziała, że niestety musi przepłynąć woda o takiej temperaturze, aby odniosło to skutek.

Radny p. Bogusław Hubert zapytał, czy jest możliwość chemicznej dezynfekcji wody?

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk odpowiedziała, że oczywiście, poprzez chlorowanie wody. To zarządca podejmuje takie decyzje, ponieważ wie jaki jest stan tej instalacji wodnej, jakie są jej „martwe punkty”. Dodała również, że łódzkie przypadki legionellozy są rozproszone czasowo, miejscowo i nie stanowią ogniska. Nie są powiązane ze sobą.

Radny p. Władysław Skwarka zapytał, czy są może informacje mówiące o tym, że któraś z tych osób nie była przypadkiem w Rzeszowie?

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk odpowiedziała, że w trakcie wywiadu epidemiologicznego jest pytanie w przypadku legionelli o korzystanie z ewentualnych hoteli, czy gdzie te osoby przebywały w ostatnim czasie, czy korzystały z kąpielisk, czy przebywały w pobliżu fontanny. Nie było pytania o Rzeszów, ponieważ te przypadki były rozproszone w czasie, a ponadto przypadki w Rzeszowie pojawiły się dopiero w sierpniu br.

Następnie **Przewodniczący Komisji** poprosił wypowiedź przedstawiciela **Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Łodzi**.

Kierownik Oddziału Nadzoru Epidemiologii p. Anna Guzek stwierdziła, że zapewnia, iż Państwowa Inspekcja Sanitarna monitoruje sytuację w zakresie legionelli. Bakteria legionella występuje powszechnie w środowisku. Oraz występuje w wielu odmianach i gatunkach. Tylko niektóre z nich mogą mieć chorobotwórczy wpływ na człowieka. Sytuacja na terenie województwa łódzkiego jest taka, że większość przypadków jakie są rejestrowane na terenie

całego województwa, to są przypadki z terenu podległemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Łodzi. Sytuacja jak jest w bieżącym roku, nie odbiega od sytuacji w roku wcześniejszym . w bieżącym roku są jedynie 2 zarejestrowane przypadki spoza terenu podległemu PPIS w Łodzi. Zgłoszenia tych przypadków wpływają do WSSE od lekarzy i laboratoriów. Każdy przypadek jest odpowiednio zaopiekowany. Przeprowadzane jest szczegółowe dochodzenie epidemiologiczne, które ma ustalić gdzie mogła ulec zakażeniu dana osoba, co nie jest łatwe, ponieważ przypadki z ostatnich miesięcy, to są osoby, które wyjeżdżały. Wśród tych wszystkich przypadków zarejestrowanych na terenie naszego województwa w tym roku, dla dwóch jest podejrzenie przywiezienia z innych terenów. Te osoby przebywały w krajach Europy. Przypadki z województwa łódzkiego są jedynie przypadkami prawdopodobnymi. Nadzór epidemiologiczny posługuje się definicjami chorób zakaźnych. Każdy przypadek choroby zakaźnej, który jest zgłaszany jest oceniany pod kątem definicji unijnych. W przypadku legionellozy możliwe są dwa rodzaje przypadków: przypadki prawdopodobne i potwierdzone. Przypadek prawdopodobny to taki, który jest potwierdzony laboratoryjnie, ale nie jest wystarczająco potwierdzony. W konkretnych przypadkach w województwie łódzkim, zostało wykonane badanie w kierunku przeciwciał przeciwka bakterii legionella. To nie jest badanie uważane za najbardziej wiarygodne w nadzorze epidemiologicznym. To też jest ważne, że wystąpiły przypadki jedynie prawdopodobne. Działania zapobiegawcze zostały przeprowadzone analogicznie do tych przeprowadzonych w Łodzi. zostały przeprowadzone na terenie całego województwa łódzkiego. Z WSSE było wysyłane pismo do wszystkich stacji powiatowych w naszym województwie z prośbą o przeprowadzenie takich działań. W ocenie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej sytuacja, która obecnie ma miejsce jest spowodowana tym, co się wydarzyło w województwie podkarpackim. Tam są przypadki potwierdzone, mają charakter ogniskowy i Główny Inspektor Sanitarny ocenia, że te przypadki są powiązane z wodą wodociągową.

Przewodniczący Komisji dodał, że problem legionelli powstał w gminach, które od lat miały problemy z wodą, które były zgłaszane przez mieszkańców. Nieszczelność instalacji, starość, brak konserwacji. To co się pojawiło to jest skutek najprawdopodobniej wieloletnich zaniedbań. Ta sytuacja dotyczy pierwszej fazy zachorowań.

Radny p. Bogusław Hubert zapytał, czy wobec tego może mieszkańcom przekazać taka informacja, że w Łodzi nie ma ognisk legionellozy i jest stała kontrola Sanepidu? Zapytał, czy również ZWiK mógłby potwierdzić tę informację? Taka informacja będzie przydatna, aby

zarządcy nieruchomości mogli ją przekazać bezpośrednio mieszkańcom. Jest takie Stowarzyszenie Forum Zarządców Nieruchomości Spółdzielczych obejmujące wszystkie spółdzielnie łódzkie i województwie, gdzie można umieścić taką informację. Zostanie to wówczas rozesłane do wszystkich spółdzielni w Łodzi i dalej one przekażą tę informację do swoich mieszkańców, w różnej formie.

Przewodniczący Komisji poinformował, iż tuż przed posiedzeniem wpłynęło pismo z Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Łodzi będące odpowiedzią na pismo wystosowane przez Komisję, w sprawie zagrożenia legionellozą w Łodzi. Następnie **Przewodniczący Komisji** odczytał ww. pismo, które stanowi załącznik nr 7 do niniejszego protokołu.

Radny p. Bogusław Hubert dodał, że komunikaty o braku zagrożenia są również niezbędne z powodu pojawienia się „oszustw na legionellę”, o czym donoszą również media. Łódzianie proponują dezynfekcję wody lub inne metody zapobiegania legionelli. Przy okazji kradną lub też wyłudniają dane osobowe.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk dodała, że stan instalacji jest najważniejszy. Do budynku dochodzi zimna woda, w której legionella się nie rozwija, dlatego bardzo ważnym jest to co się dzieje od momentu węzła cieplnego i dalej w instalacji wody ciepłej w budynku . tutaj apel do zarządców, właścicieli nieruchomości, że by dbać o instalację wody ciepłej w budynku. W Łodzi było 9 przypadków legionellozy, a w całym województwie 11. Wynika to z tego, że Łódź to jest duży ośrodek i jest w nim większa dostępność do diagnostyki.

Radny p. Bogusław Hubert dodał, że w budynkach spółdzielczych jest dobry stan instalacji wodnej, ponieważ jest ona systematycznie wymieniana. Nie ma 40-letnich, czy 50-letnich instalacji. Może warto się zorientować jaki jest stan instalacji w budynkach podległych Zarządowi Lokali Miejskich, ponieważ tam budynki nie są remontowane przez długi okres czasu, to i instalacje wodne nie ulegają wymianie. Może tam jest większe zagrożenie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny p. Nina Niezabitowska-Kowalczyk dodała, że legionella rozwija się też w urządzeniach do klimatyzacji. Należy również o zadbać o stan techniczny klimatyzatorów i ich przeglądy. To jest bardzo ważne, żeby te działania były prowadzone zgodnie z wymaganiami producenta.

Radny p. Władysław Skwarka dodał, że w latach 2008-2020 był realizowany program „Woda dla Łodzi”, który pochłonął środki o wysokości 900 mln zł. na wymianę podziemnej instalacji wodno-kanalizacyjnej. Praktycznie została odnowiona ta instalacja i nie ma prawa znaleźć się w niej żadna bakteria tego rodzaju. Łódź wówczas zainwestowała i 95% mieszkańców jest podłączona do tej instalacji. Nie można oczywiście odpowiadać za stan instalacji w domach jednorodzinnych, czy wielorodzinnych.

Kierownik Oddziału Higieny Środowiska w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej p. Barbara Piórkowska dodała, że w naszym województwie nadzór nad jakością wody sprawuje 21 Powiatowych Inspektorów Sanitarnych. Woda powinna spełniać wymagania mikrobiologiczne i pod kątem parametrów fizykochemicznych. W związku z tym podlega ona systematycznym badaniom, dokładnym badaniom w ramach urzędowej kontroli prowadzonej przez organy inspekcji sanitarnej oraz wewnętrznej kontroli prowadzonej przez producentów i zarządzających. Sprawowany nadzórów i badania wynikające z kontroli wewnętrznej są wykonywane zgodnie z harmonogramem, który jest ustalony z właściwym częstokowym powiatowym inspektorem sanitarnym oraz każdorazowo w przypadku wystąpienia sytuacji, która może mieć wpływ na pogorszenie jakości wody. Nadzór, który jest prowadzony przez WSSE służy utrzymaniu zdrowia i życia mieszkańców. Działania omówione wcześniej wynikały również z poleceń Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, które były przekazywane dla wszystkich Powiatowych Inspektorów Sanitarnych. Woda jest badana i jest dobrej jakości. Należy zachęcać seniorów i wszystkich mieszkańców do picia wody.

Ad pkt 6. – Sprawy wniesione i wolne wnioski.

Radna Miejskiej Rady Seniorów p. Zofia Sidorowicz-Matyjaszczyk zgłosiła, brak toalet publicznych w Łodzi.

Przewodniczący Komisji odpowiedział, że spróbuje poruszyć ten temat z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i ewentualnie Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych.

Innych spraw wniesionych i wolnych wniosków nie zgłoszono.

Na tym porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany.

Przewodniczący Komisji p. Sebastian Bohuszewicz podziękował za udział w obradach i zamknął posiedzenie Komisji.

Protokół sporządziła

Monika Ograbek-Kielpińska

Przewodniczący Komisji

Sebastian Bohuszewicz